

А. В. Селецький

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ З ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТЯНСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Розглянуто теоретичні та практичні питання бібліотечної науково-дослідної діяльності з інформаційно-аналітичного супроводу освітньої галузі. Висвітлено особливості аналітичної складової наукових досліджень та їх кінцевого результату щодо забезпечення педагогіки, психології та освіти на досвіді Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України. Схарактеризовано здобутки цієї наукової установи та запропоновано певні напрями перспективних завдань бібліотечної інформаційної аналітики.

Ключові слова: науково-інформаційний супровід освіти, інформаційно-аналітична діяльність, науково-педагогічна бібліотека, освіта, педагогіка, психологія.

Постановка проблеми. Нині науково-дослідницький напрям діяльності педагогічних бібліотек з факультативного – важливого серед рівних перетворюється на дисциплінарну матрицю функціонування наукових бібліотечних установ. Причому це не свідчить про кон'юнктурне відхилення усталеного роду діяльності книгозбірень у площину науково-теоретичних абстракцій на догоду «інноваційному характеру» часу. Річ у тім, що за своєю глибинною суттю (і це прямо або опосередковано підтверджують не тільки висновки теоретиків, а й повсякденна фахова практика) сама бібліотечна діяльність базується, враховує або передбачає використання науково-пошукового алгоритму в процесі більшості виробничих операцій, а також є безперечною умовою та засобом генерування вторинного документного продукту.

Одним із актуальних напрямів бібліотечної науково-інформаційної діяльності є наукова аналітика. У системній тріаді наукової бібліотеки педагогічного профілю – а це: ресурсний розвиток, впровадження інновацій та інформаційний супровід освіти – науково-аналітична діяльність як складова цього інтегрованого процесу вже традиційно є об'єктом та предметом науково-дослідної роботи.

Стосовно наукової функції педагогічних бібліотек сучасну інформаційно-аналітичну діяльність визначають як специфічний різновид інтелектуальної, розумової праці, в процесі якої за допомогою певного алгоритму послідовних дій з пошуку, накопичення, опрацювання, зберігання, аналітико-синтетичної обробки, комунікації первинних документів утворюється новий, вторинний аналітичний інформаційний масив у паперовому або електронному вигляді. Основна мета аналітичної роботи науково-педагогічної бібліотеки – розвиток та широке застосування ІКТ до методів та засобів пошуку, збору, опрацювання, зберігання інформації з питань педагогіки, психології та освіти; систематизація наявних знань і формування на їх основі нових інформаційних матеріалів (оглядово-аналітичних документів); використання їх у процесі управління поточним станом, удосконаленням і розвитком галузі, підвищення ефективності науково-інформаційних послуг науковцям, керівникам та фахівцям галузі. Суть згаданого процесу полягає у з'ясуванні специфіки фахових інформаційних потреб цільової групи користувачів з актуальних питань розвитку освіти в Україні й зарубіжжі, здійсненні фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на досягнення наукового або науково-прикладного результату, – нового знання, здобутого під час наукових напрацювань і зафіксованого у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про результати науково-дослідної роботи тощо. Оскільки інформація в сучасному світі стала засобом і метою повноцінної життєдіяльності освітньої сфери, а її доступний обсяг експоненціально (показово, демонстраційно – Ред.) зростатиме, то поряд із новими можливостями пошуку та передачі інформації перед науковцями й освітянами постає проблема орієнтування в інформаційних джерелах. Саме тому створюваний у бібліотеках масив вторинних аналітичних документів галузевого інформаційного ресурсу зменшує часові та інтелектуальні витрати на опрацювання різноманітних джерел і пошук необхідної інформації в дослідницькій практичній сферах педагогічної діяльності. Таке завдання нині

багатьох різноцільових оглядових інформаційно-аналітичних документів та моніторинрів ЗМІ з питань розвитку освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми і перспективи наукової аналітичної діяльності актуальні протягом кількох десятиліть. За влучною характеристикою дослідників, інформаційна аналітика в сучасному світі – це продукт низки конструктивних, творчих загальноцивілізаційних тенденцій, що характеризують розвиток людського суспільства на рубежі віків і тисячоліть: процесу глобалізації, тенденції до формування пріоритетів сталого розвитку цивілізації й інформатизації [14, 553]. Наукове та практичне осягнення цього феномену мало кілька етапів розвитку етапів: від гносеологічного розуміння ролі й переваг аналітичної інформації в життєдіяльності суспільств, теоретико-методологічного обґрунтування її засадничих принципів – через розбудову концептуальних моделей систем інформаційно-аналітичного забезпечення різних галузей діяльності інституцій та спільнот, пошуків оптимальних форм структурної організації, розроблення методик і технологічних процесів створення нових документів, використання та комунікації вторинного інформаційного масиву – до визначення подальших шляхів розвитку інформаційної аналітики, прогностичного моделювання інфраструктурних змін з урахуванням перманентного характеру інформаційно-комунікаційних технологічних інновацій. Звісно, ці процеси поширюються в гуманітарній сфері держави та позначаються на діяльності мережі бібліотек і, передусім тих, які за своїми статутними зобов'язаннями мають здійснювати науково-дослідну діяльність. Тож у структурах бібліотек інтенсивно створюються інформаційно-аналітичні відділи та служби (приміром, у 1992 р. започатковано Службу інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ) НБУВ ім. В. І. Вернадського). Серед бібліотекознавчої проблематики наукових досліджень поряд з бібліографічними та реферативними розвідками постають питання аналітичного забезпечення/супроводу відповідної галузі діяльності/знань як окремі дослідження або як аналітичні підтеми цілісних

НДР науково-інформаційного спрямування. Певні результати бібліотечно-інформаційної та науково-аналітичної діяльності національних, державних, галузевих наукових бібліотек систематизували О. Воскобойнікова-Гузєва [3], В. Горовий [4], Г. Шемаєва [17] та інші науковці.

Питання розвитку аналітичної роботи бібліотек як складової інформаційного напрямку в їхній діяльності широко представлено в різногалузевому бібліотечному науковому дискурсі останніх двох десятиліть. Актуальними завдяки своїй науковій значущості та методологічній глибині висновків залишаються праці з теоретичних основ сучасної інформаційно-аналітичної діяльності таких відомих дослідників, як Г. Гордукалова, П. Конотопов, І. Кузнецов, Ю. Курносів, І. Левкін, О. Матвієнко, І. Мелюхін, В. Пархоменко, О. Пархоменко, В. Онопрієнко, Е. Семенюк, М. Сорока, С. Терещенко, М. Тихомиров, В. Чистяков. Обґрунтування сутності, місця й ролі інформаційної аналітики в інформаційній інфраструктурі сучасного світового співтовариства збагачено розвідками Д. Блюменау, В. Ільганаєвої, О. Курлова, М. Лестера, В. Петрова, Н. Слядневої. Загальні проблеми інформаційної та аналітичної діяльності бібліотек висвітлюють Г. Артамонов, І. Давидова, Н. Кушнарєнко, А. Петрова, Е. Семенюк, Г. Сілкова, М. Слободяник, М. Сорока, С. Терещенко, Л. Філіпова, О. Яценко. Прикладні аспекти інформаційної аналітики в бібліотечній сфері розробляли Т. Гранчак, Т. Добко, С. Зозуля, В. Лутовинова, П. Рогова, Г. Швецова-Водка. Генезис бібліотечної аналітики в різних суспільних підсистемах, у тім числі освітній, відображено в науковому доробку О. Ворошилова, О. Воскобойнікової-Гузєєвої, В. Горового, О. Кобелева, Л. Костєнка, С. Кулицького, В. Онопрієнка, В. Пархоменка, Г. Покровської, Т. Симонєнко, А. Шемаєвої. Функціональні підходи до вивчення бібліотечно-інформаційної діяльності окреслено в працях Р. Мотульського, Є. Ніконорової, М. Слободяника, Ю. Столярова. Певний внесок у висвітлення питань розширення функцій сучасних бібліотек, зокрема

пов'язаних з реалізацією інформаційних завдань, зробили М. Акіліна, В. Скворцов, Н. Тюліна.

Однак незважаючи на чималу кількість фахових публікацій останнього часу, дещо бракує досліджень з актуальної проблематики науково-пошукової роботи бібліотечних установ, а особливо – спеціалізованих розроблень з розгалуженої тематики аналітичного забезпечення освітянської галузі в Україні, узагальнення практики такої діяльності в європейському освітньому просторі. Можемо назвати лише деякі. Приміром, аналізуючи досвід країн СНД із впровадження якісних критеріїв та ознак оцінювання науково-дослідної роботи бібліотек, науковець Г. Солоїденко обґрунтувала головні чинники впливу на ефективність та практичну значущість наукової бібліотечної діяльності [15]. Розгляду основних видів і напрямів науково-дослідної роботи обласних універсальних наукових бібліотек та аналізу інформаційно-аналітичної продукції як кінцевого результату її проведення присвячено кілька праць О. Постельжук [8–10]. Окремі питання змісту, класифікації, застосування й тенденцій розвитку бібліотечно-інформаційних продуктів та послуг для користувачів наукових бібліотек висвітлює С. Дригайло [5]. Інтерпретувати наукові дослідження як чинник бібліотечних інновацій пропонує А. Соляник. Аналізуючи результати інноваційної діяльності бібліотек з точки зору економічного, технократичного та соціопсихологічного підходів, науковець дає авторське визначення змісту поняття «інновація» й подає оригінальну схему класифікації бібліотечних інновацій як кінцевої мети науково-дослідної роботи книгозбірні [16]. Особливості інформаційно-аналітичної продукції в контексті функціональної сутності інформаційно-аналітичної діяльності ґрунтовно дослідила Г. Сілкова [13].

Розмірковуючи про сутнісну природу інформаційної аналітики та зіставляючи з існуючими різновидами інформаційно-інфраструктурних допоміжних функцій, знаний фахівець з бібліотечної аналітики Н. Сляднева особливо наголошує на її науковому характері. Інформаційна аналітика, на її

думку, використовуючи всі можливості, що їх надають інші служби, активно оперуючи їхніми інформаційними продуктами та послугами, насамперед виконує завдання якісно-змістового перетворення інформації, функціонально перетинаючись з науковою (продукування нового знання) діяльністю [14, 556].

М е т а с т а т т і – розкрити особливості наукової діяльності педагогічної бібліотеки з інформаційно-аналітичного супроводу освітянської галузі.

В и к л а д о с н о в н о г о м а т е р і а л у. Провідне місце у запровадженні інформаційно-аналітичного напрямку роботи, започаткуванні наукового структурного підрозділу, який має забезпечувати цей напрям, належить головній освітянській бібліотеці й науково-дослідній установі НАПН України – Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського (далі – Бібліотека). Науковці цієї установи започаткували теоретико-методичне обґрунтування бібліотечної науково-аналітичної діяльності в галузі освіти (П. Рогова [11], О. Карпенко [7]), розробили та впровадили концептуальну модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики та підготували перші науково-методичні праці з укладання інформаційно-аналітичних документів (О. Яценко [18–20]), забезпечивши спадкоємність і розвиток аналітичного структурного підрозділу та наукових досліджень з аналітичної діяльності у сфері освіти (О. Воскобойнікова-Гузєва [2], Л. Березівська [1], С. Зозуля [6], А. Селецький [12]).

У 2006 р. з метою розширення номенклатури інформаційного продукту, вдосконалення форм обслуговування освітян, підвищення рівня інтелектуальної обробки інформації та впровадження актуального напрямку бібліотечної діяльності в організаційній структурі Бібліотеки створено «Відділ науково-аналітичної обробки і поширення інформації у сфері освіти». Його мета – реалізація інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки та освіти через підготовку,

створення та розповсюдження аналітичних матеріалів. На етапі становлення нового напрямку вивчали специфічні потреби користувачів, відшукували та апробували різновиди інформаційно-аналітичної продукції, впроваджували сучасні засоби комунікації, створювали спеціальні електронні бази даних.

Серед завдань відділу – виконання науково-дослідних тем з метою вдосконалення та реалізації теоретичних, науково-методичних та організаційних засад системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки та освіти України; надання необхідних матеріалів підрозділам бібліотеки для інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів; консультування в межах компетенції відділу співробітників бібліотеки та фахівців мережі освітянських бібліотек; удосконалення використання фондів та ресурсів бібліотеки задля підвищення ефективності діяльності її підрозділів.

Важливе значення у становленні інформаційно-аналітичного напрямку діяльності бібліотеки мало опрацювання впродовж 2008–2011 рр. її співробітниками фундаментальної науково-дослідної роботи за темою «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики: стан та перспективи» (наук. кер. – канд. іст. наук О. Яценко). Актуальність згаданої НДР полягала в потребі подолання невідповідності між зростанням ролі педагогічної науки й освіти України у розвитку сучасного суспільства та рівнем їхнього інформаційно-аналітичного забезпечення, а головною метою дослідження було визначення й обґрунтування теоретичних, методичних і технологічних основ системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України.

Основними результатами НДР та всього етапу становлення інформаційно-аналітичного напрямку, на нашу думку, стало розроблення Концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України [19]. В цій моделі визначено стратегію формування, функціонування та розвитку інформаційно-

аналітичного забезпечення педагогічної науки і освіти за умов взаємодії мережі освітянських бібліотек України і методичних рекомендацій для фахівців з укладання інформаційно-аналітичних документів [20].

У 2012–2014 рр. розбудова інформаційно-аналітичного напрямку діяльності Бібліотеки тривала в руслі виконання наступної фундаментальної науково-дослідної теми – «Наукова організація інформаційної діяльності галузевого бібліотечного комплексу Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського» (наук. кер. – канд. іст. наук, с. н. с. О. Воскобойнікова-Гузєва). Головною метою названої теми було подальше напрацювання теоретико-методологічних і науково-організаційних засад інформаційної (в тому числі – аналітичної) діяльності закладу як складової системи науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України. У процесі роботи над темою, зокрема, розробляли та оприлюднювали друковані й електронні видання, які містять нормативно-інструктивні та науково-методичні матеріали з питань наукової організації інформаційно-аналітичної діяльності галузевої педагогічної бібліотеки, обґрунтовували наукові підходи до розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики, напрацьовували модель інформаційно-аналітичного галузевого періодичного видання, оглядово-аналітичні матеріали з питань розвитку освіти в Україні та зарубіжжі. Отримані результати було оприлюднено у плановій монографії «Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку», де узагальнено теоретичні, науково-методичні, організаційні й технологічні засади інформаційної діяльності, у тім числі аналітичної.

Результатами пошуку ефективних форм задоволення галузевих потреб користувачів, сучасних методів створення та актуального способу комунікації продукції вторинно-документного рівня на цьому етапі було збагачення електронного ресурсу Бібліотеки інформаційно-аналітичним контентом. Йдеться про започатковані щоквартальний ресурс «Моніторинг

ЗМІ з питань освіти й науки», довідник «Педагоги-новатори України», реферативні та аналітичні огляди з актуальних питань реформування й розвитку освіти в Україні та зарубіжжі, зокрема, результатів наукової діяльності установ НАПН України.

У 2015 р. на основі напрацювань попередньої НДР засновано інформаційно-аналітичний бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» як електронне наукове періодичне видання ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Бюлетень є складовою системи інформаційно-аналітичного забезпечення наук про освіту, педагогіку й психологію. Зміст рубрик «Національна освіта: інноваційна школа», «Педагогічна наука», «Психологічна наука» допомагає користувачеві оперативно отримувати логічно структуровану наукову інформацію про сучасні наукові дослідження з питань національної освіти, педагогіки, психології (зокрема, у вигляді реферативних та аналітичних оглядів, анотованих бібліографічних списків тощо). Окрім генерування інформаційно-аналітичної продукції у сфері уваги науковців-аналітиків закладу залишається моніторинг галузевого науково-педагогічного сегмента, бібліометричних досліджень, аналітичного моделювання.

2015 року водночас із започаткуванням дворічної прикладної дослідно-наукової теми «Модернізація науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України» (наук. кер. – канд. іст. наук С. Зозуля) у Бібліотеці активізувалося практичне освоєння фундаментальних розроблень з бібліотечної інформаційної аналітики. Отримана кінцева наукова продукція за результатами виконання теми розширила інформаційно-аналітичний контент книгозбірні. З огляду на це варто наголосити на впровадженні практичного посібника «Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України». В цьому виданні, яке містить, зокрема, практичні рекомендації з оптимізації інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек в умовах інноваційних змін, висвітлено концептуальні положення

та окреслено перспективні напрями модернізації науково-інформаційної діяльності освітянських бібліотек України; проаналізовано зарубіжний досвід трансформації галузевих бібліотек в інфраструктурі глобального інформаційного суспільства; виокремлено основні напрями інноваційного розвитку освітянських бібліотек України в контексті аналізу модернізаційних моделей; розглянуто теоретичні аспекти застосування кількісних методів аналізу функціонування науки – наукометричних, бібліометричних, інформетричних; визначено їх особливості, охарактеризовано основні показники наукометрії, зокрема, індекс наукового цитування, індекс Хірша та імпаکت-фактору; відображено сучасний стан бібліометричних і наукометричних досліджень в Україні. Науково-практичну цінність посібника підсилює аналіз досвіду бібліометричного оцінювання розвитку освіти та педагогіки, здійсненого установи на основі загальнодержавної реферативної бази даних «Україніка наукова».

З метою вдосконалення науково-інформаційної діяльності у 2016 р. в організаційній структурі установи відбулися певні зміни, серед яких – створення «Відділу наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти». Одним із головних завдань відділу є здійснення наукових досліджень у галузі формування та впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України в умовах глобальних інформаційних впливів; узагальнення вітчизняного й зарубіжного досвіду інформаційно-аналітичної діяльності галузевих бібліотек, вивчення та поширення нових прогресивних форм і методів діяльності аналітичних відділів (служб) із профільних питань, зокрема формування електронних ресурсів веб-порталу установи з опертям на аналітичний напрям роботи; розвиток корпоративних, творчих зв'язків, ділових контактів та взаємодії з провідними аналітичними центрами України відповідного спрямування тощо.

З 2017 по 2019 р. у рамках виконання НДР науковці Бібліотеки продовжать працювати над прикладною темою «Науково-інформаційний

супровід освітянської галузі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів» (наук. кер. – канд. іст. наук, с. н. с. А. В. Селецький). Зміст завдань теми охоплює аналітичний, реферативний та бібліографічний напрями. Мета дослідження – науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі бібліографічними, реферативними й аналітичними документами з актуальних питань розвитку національної та зарубіжної освіти в умовах інтеграції України у європейський і світовий освітній простір. Робота над аналітичною складовою у 2017 р. полягала у визначенні підґрунтя інформаційно-аналітичного супроводу національної освіти в контексті загальноцивілізаційних тенденцій і процесів. За проміжними результатами напрацьовано було видано біобібліографічне видання «Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України» (4-те видання, доповнене) та 5-6 випуски довідкового бюлетеня «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки». Здійснено також планове наповнення наукової реферативної бази даних електронного каталогу книгозбірні та сегмента з питань освіти загальнодержавної реферативної бази даних «Україніка наукова» в контексті кооперативної співпраці з НБУВ ім. В. І. Вернадського.

Протягом основного етапу у 2018 р. наукові працівники зосереджуватимуться на дослідженні пріоритетних напрямів реформування та інновацій освіти в Україні й зарубіжжі, створенні та впровадженні оглядових науково-інформаційних матеріалів з актуальних питань розвитку національної та зарубіжної освіти.

На заключному етапі дослідження (2019 р.) мають бути обґрунтовані перспективи науково-інформаційного супроводу цільової групи користувачів з питань розвитку національної та зарубіжної освіти та викладено результати розвідок у запланованих видах продукції, зокрема, в оглядовому виданні «Інноваційний розвиток освіти в Україні й зарубіжжі в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних процесів».

Предметом постійного моніторингу бібліотечних фахівців-аналітиків Бібліотеки є сучасні проблеми формування змісту, стандартів, методів шкільної, дошкільної та позашкільної, професійно-технічної, вищої освіти, освіти осіб зі спеціальними потребами, розроблення програм, підручників і навчальних посібників, розвиток теоретичних і методичних засад практичної психології, підготовка та реалізація нового національного освітнього законодавства, концепцій і стратегій модернізації освіти, освітянська компаративістика.

В и с н о в к и і р е к о м е н д а ц і ї. З огляду на стрімкість парадигмальної зміни цивілізації та ролі освіти й науки в цьому процесі наукова бібліотечна аналітика педагогічного профілю керується завданням супроводу освіти у формуванні в молоді «грамотності стосовно майбутнього» (futures literacy) та культивуванням інтегрального мислення під час наукових досліджень й інтегральних підходів у продукуванні вторинних аналітичних документів як таких, що охоплюють реальність у її найбільш достовірному та всеохоплюючому вимірі [21].

На думку науковців-аналітиків Бібліотеки, чинниками підвищення ефективності інформаційної аналітичної діяльності є: розвиток інформаційного партнерства між аналітичними підрозділами науково-педагогічних бібліотек з аналогічними структурами установ споріднених сфер діяльності; організація та участь у науково-дослідницьких фундаментальних і прикладних проектах з проблематики оптимізації інформаційно-аналітичного супроводу освітньої діяльності із залученням ефективних співвиконавців, у тому числі й іншого галузевого спрямування та підпорядкування; запровадження практики аналітичного консультування та експертизи визнаними фахівцями галузі; вдосконалення механізмів моніторингу впровадження наукових результатів; розвиток маркетингу інформаційно-аналітичного продукту установи, якісних і кількісних характеристик сегмента користувачів та споживачів аналітичної продукції; вдосконалення технологій і методик вироблення аналітичної продукції;

апробація та використання кращих інформаційно-комунікаційних новацій, створення електронних документів нового покоління, електронних дидактичних засобів, віртуального галузевого середовища, використання можливостей мобільного Інтернету та телефонії; розроблення єдиної системи обліку, зберігання, пошуку, надання й використання електронних ресурсів, що вибудовують галузевий інформаційно-аналітичний контент; впровадження універсального, організованого за єдиним критерієм, оперативного поповнюваного, розгалуженого навігаційно-пошукового апарату у всьому інформаційно-аналітичному ресурсі; організація рівних можливостей доступу до контенту всіх категорій споживачів аналітичної продукції та здійснення його централізованої електронної підтримки; системне вирішення питань підготовки і кадрового забезпечення аналітичних підрозділів і служб галузевої бібліотечної мережі фахівцями вищої кваліфікації, їхнього обміну досвідом та підвищення кваліфікації.

Список використаних джерел

1. *Березівська Л. Д.* Бібліотечно-інформаційне забезпечення освіти /Л. Д. Березівська [та ін.] // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 7–14.
2. *Воскобойнікова-Гузєва О. В.* Модернізаційна стратегія розвитку вітчизняної бібліотечно-інформаційної сфери / Олена Воскобойнікова-Гузєва // Бібл. вісн. – 2012. – № 5. – С.8-19.
3. *Воскобойнікова-Гузєва О. В.* Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія / О В. Воскобойнікова-Гузєва ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.
4. *Горовий В. М.* Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс : монографія / В. М. Горовий ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2010. – 365 с.
5. *Дригайло С.* Бібліотечно-інформаційні продукти і послуги для користувачів наукових бібліотек / С. В. Дригайло // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2010. – № 4. – С. 79–86.
6. *Зозуля С. М.* Основні напрями науково-дослідної роботи в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського / С. М. Зозуля // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2016. – Вип. 5. – С. 14–23.
7. *Карпенко О.* Інформаційно-аналітична діяльність галузевих бібліотек України на прикладі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Олександр Карпенко // Вісн. Кн. палати. – 2012. – № 2. – С. 20–24.

8. *Постельжук О.* Інформаційно-аналітична продукція обласних універсальних наукових бібліотек України / Олена Постельжук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – Вип. 35. – С. 480–489.

9. *Постельжук О.* Інформаційно-аналітична продукція як результат дослідної роботи обласних універсальних наукових бібліотек України / Олена Постельжук // Вісн. Кн. палати. – 2013. – № 2. – С. 14–19.

10. *Постельжук О.* Огляд як вид інформаційно-аналітичних продуктів обласних універсальних наукових бібліотек / Олена Постельжук // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 5. – С. 38-41.

11. *Рогова П.* Стратегія розвитку освітянської бібліотечної мережі України / Павла Рогова // Бібл. вісн. – 2004. – № 1. – С. 14–20.

12. *Селецький А.* Особливості здійснення інформаційно-аналітичного супроводу наук про освіту, психолого-педагогічної теорії і практики з досвіду діяльності ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / Андрій Селецький // Вісн. Кн. палати. – 2017. – № 5. – С. 19-24.

13. *Сілкова Г.* До питання класифікації інформаційно-аналітичної продукції / Галина Сілкова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – Вип. 37. – С. 40–48.

14. *Сляднева Н. А.* Інформаційно-аналітична діяльність: проблеми і перспективи / Н. А. Сляднева // Аналітика, експертиза, прогнозування : монографія / Макаренко С. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. [та ін.]. – Київ, 2003. – С. 553–570.

15. *Солоіденко Г.* Науково-дослідницька робота бібліотек: напрями, пріоритети, ефективність / Галина Солоіденко // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 11. – С. 12–17.

16. *Соляник А.* Наукові дослідження як чинник розвитку бібліотечних інновацій / А. Соляник // Бібл. планета. – 2012. – № 2. – С. 26–28.

17. *Шемаєва Г. В.* Електронні ресурси бібліотек України в системі наукових комунікацій : монографія / Г. В. Шемаєва ; Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2008. – 289 с.

18. *Яценко О. М.* Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського у становленні системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / О. М. Яценко // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2012. – Вип. 3. – С. 9–29.

19. *Яценко О. М.* Концептуальна модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / О. М. Яценко ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2010. – 28 с.

20. *Яценко О. М.* Укладання оглядових документів : практич. посіб. / О. М. Яценко ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : [Нілан-ЛТД], 2011. – 84 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 7).

21. *Weizsäcker E.* Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet / Ernst Ulrich von Weizsäcker, Anders Wijkman. – New York : Springer-Verlag, 2018. – XIV, 220 p.

References

1. *Berezivska L. D.* Bibliotechno-informatsiine zabezpechennia osvity /L. D. Berezivska [ta in.] // Naук. пр. Derzh. nauk.-ped. b-ky Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. – Kyiv, 2016. – Vyp. 5. – S. 7–14.

2. *Voskoboinikova-Huzieva O. V.* Modernizatsiina stratehiia rozvytku vitchyznianoї bibliotechno-informatsiinoї sfery / Olena Voskoboinikova-Huzieva // Bibl. visn. – 2012. – № 5. – S.8-19.

3. *Voskoboinikova-Huzieva O. V.* Stratehii rozvytku bibliotechno-informatsiinoi sfery Ukrainy: henezys, kontseptsii, modernizatsiia : monohrafiia / O V. Voskoboinikova-Huzieva ; NAN Ukrainy, Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. – Kyiv : Akadempriodyka, 2014. – 362 s.
4. *Horovyi V. M.* Sotsialni informatsiini komunikatsii, yikh napovnennia i resurs : monohrafiia / V. M. Horovyi ; NAN Ukrainy, Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. – Kyiv, 2010. – 365 s.
5. *Dryhailo S.* Bibliotechno-informatsiini produkty i posluhy dlia korystuvachiv naukovykh bibliotek / S. V. Dryhailo // Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. – 2010. – № 4. – S. 79–86.
6. *Zozulia S. M.* Osnovni napriamy naukovo-doslidnoi roboty v Derzhavni naukovo-pedahohichnii bibliotetsi Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho / S. M. Zozulia // Nauk. pr. Derzh. nauk.-ped. b-ky Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. – Kyiv, 2016. – Vyp. 5. – S. 14–23.
7. *Karpenko O.* Informatsiino-analitychna diialnist haluzevykh bibliotek Ukrainy na prykladi Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteki Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho / Oleksandr Karpenko // Visn. Kn. palaty. – 2012. – № 2. – S. 20–24.
8. *Postelzhuk O.* Informatsiino-analitychna produktsiia oblasnykh universalnykh naukovykh bibliotek Ukrainy / Olena Postelzhuk // Nauk. pr. Nats. b-ky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho / Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. – Kyiv, 2013. – Vyp. 35. – S. 480–489.
9. *Poselzhuk O.* Informatsiino-analitychna produktsiia yak rezultat doslidnoi roboty oblasnykh universalnykh naukovykh bibliotek Ukrainy / Olena Postelzhuk // Visn. Kn. palaty. – 2013. – № 2. – S. 14–19.
10. *Postelzhuk O.* Ohliad yak vyd informatsiino-analitychnykh produktiv oblasnykh universalnykh naukovykh bibliotek / Olena Postelzhuk // Visn. Kn. palaty. – 2015. – № 5. – S. 38-41.
11. *Rohova P.* Stratehiia rozvytku osvitiianskoi bibliotechnoi merezhi Ukrainy / Pavla Rohova // Bibl. visn. – 2004. – № 1. – S. 14–20.
12. *Seletskyi A.* Osoblyvosti zdiisnennia informatsiino-analitychnoho suprovodu nauk pro osvitu, psyholoho-pedahohichnoi teorii i praktyky z dosvidu diialnosti DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho / Andrii Seletskyi // Visn. Kn. palaty. – 2017. – № 5. – S. 19 24.
13. *Silkova H.* Do pytannia klasyfikatsii informatsiino-analitychnoi produktsii / Halyna Silkova // Nauk. pr. Nats. b-ky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho / Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. – Kyiv, 2013. – Vyp. 37. – S. 40–48.
14. *Sliadnieva N. A.* Informatsiino-analitychna diialnist: problemy i perspektyvy / N. A. Sliadnieva // Analityka, ekspertyza, prohnozuvannia : monohrafiia / Makarenko Ye. A., Ryzhkov M. M., Ozhevan M. A. [ta in.]. – Kyiv, 2003. – S. 553–570.
15. *Soloidenko H.* Naukovo-doslidnytska robota bibliotek: napriamy, priorytety, efektyvnist / Halyna Soloidenko // Visn. Kn. palaty. – 2011. – № 11. – S. 12–17.
16. *Solianyuk A.* Naukovi doslidzhennia yak chynnyk rozvytku bibliotechnykh innovatsii / A. Solianyuk // Bibl. planeta. – 2012. – № 2. – S. 26–28.
17. *Shemaieva H. V.* Elektronni resursy bibliotek Ukrainy v systemi naukovykh komunikatsii : monohrafiia / H. V. Shemaieva ; Kharkiv. derzh. akad. kultury. – Kharkiv : KhDAK, 2008. – 289 s.
18. *Yatsenko O. M.* Derzhavna naukovo-pedahohichna biblioteka Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho u stanovlenni systemy informatsiino-analitychnoho zabezpechennia pedahohichnoi nauky, osvity i praktyky Ukrainy / O. M. Yatsenko // Nauk. pr. Derzh. nauk.-ped. b-ky Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. – Kyiv, 2012. – Vyp. 3. – S. 9–29.
19. *Yatsenko O. M.* Kontseptualna model systemy informatsiino-analitychnoho zabezpechennia pedahohichnoi nauky, osvity i praktyky Ukrainy / O. M. Yatsenko ; NAPN

Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. – Kyiv : In-t obdar. dytyny NAPN Ukrainy, 2010. – 28 s.

20. *Yatsenko O. M.* Ukladannia ohliadovykh dokumentiv : prakt. posib. / O. M. Yatsenko ; NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. – Kyiv : [Nilan-LTD], 2011. – 84 s. – (Seriiia «Na dopomohu profesiinii samoosviti pratsivnykiv osvitianskykh bibliotek» ; vyp. 7).

21. *Weizsäcker E.* Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet / Ernst Ulrich von Weizsäcker, Anders Wijkman. – New York : Springer-Verlag, 2018. – XIV, 220 p.